

Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätetaksa 1.1.2025 alkaen

JATELK 24.10.2024 § 31

Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätehuollon kustannukset muodostuvat muun muassa jätteen kuljetus- ja käsittelypalveluista, jätehuoltoon liittyvän infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpidosta, vaarallisen jätteen vastaanotosta ja käsittelystä, jäteneuvonnasta, jätteen loppukäsittelypaikan tai -laitoksen käytöstä poistamiseen ja jälkihoitoon varautumisesta sekä jätehuoltoviranomaisen tehtävien järjestämisestä. Jätetuilla tulee varautua myös pitkän aikavälin investointeihin, joita kunnan lakisääteisen jätehuoltovelvollisuuden hoitamiseksi tarvitaan.

Käytännössä maksujen kertymällä katetaan kunnallisen jätehuoltoyhtiön kustannukset kunnan vastuulle säädetyn yhdyskuntajätehuollon hoitamisesta sekä kuntien yhteisen jätehuoltoviranomaisen eli jätelautakunnan toiminnan kustannukset. Jätetuilla on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja maksuilla on mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Osa jätemaksusta voidaan jätelain mukaan kerätä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa jäteneuvonnasta, asiakasrekisteristä ja muista hallinnollisista tehtävistä, jätehuoltoviranomaisen tehtävistä sekä vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottoaikojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Jätelain 79 §:n mukaan jätemaksun perusteita ovat mm. jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Perusteena jätemaksulle sekä erilliselle perusmaksulle voi olla myös esimerkiksi kiinteistön käyttötarkoitus, kiinteistöllä asuvien henkilöiden lukumäärä tai muu vastaava peruste. Lain mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa. Jätetuilla hyväksyminen on kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtävä. Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätetaksassa määritellään maksut kunnallisille jätehuoltopalveluille, jotka Puhas Oy järjestää kotitalouksille ja kunnille. Lisäksi taksassa määritetään kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun maksut.

Jätetaksan rakenne

Jätetuilla ovat Joensuun alueellisen jätelautakunnan toimialueella kunnasta riippumatta yhtenäiset, lukuun ottamatta perusmaksuja. Asuinkiinteistön jätekustannukset muodostuvat vuosittaisesta perusmaksusta sekä jäteastian tyhjennysmaksuista tai aluekeräysmaksusta. Jätelain nojalla kunnan järjestämisvastuun piiriin kuuluvien muiden kuin asumiseen tarkoitettujen kiinteistöjen jätemaksu muodostuu jäteastioiden tyhjennysmaksuista. Näitä kiinteistöjä ovat kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan yksiköt sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen hyvinvointialueen kiinteistöt. Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen yhteydessä veloitetaan tarvittaessa lisämaksuja, kutenastian siirto- tai pesumaksu.

Perusmaksu muodostuu perusosasta ja jätelautakuntaosasta sekä Kontiolahden ja Liperin kuntien kohdalla kuntaosasta. Perusosalla katetaan jätehuoltoyhtiö Puhas Oy:n tuottamista käyttöhetkellä maksuttomista tai subventoiduista palveluista sekä jätehuollon kehittämisestä aiheutuvat kustannukset. Näitä palveluita ovat mm. vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely, jäteneuvonta, jäteasemien ylläpito sekä Puhas Oy:n ylläpitämät ekopisteet, jotka täydentävät pakkausjätteiden tuottajayhteisöjen Rinki-ekopisteverkostoa. Lisäksi perusosalla katetaan osa asiakasrekisterin ylläpidosta. Perusmaksun perusosa ja lautakuntaosa ovat kaikissa kunnissa yhtä suuret, mutta kuntaosan suuruus vaihtelee kunnittain.

Jätelautakuntaosalla katetaan kunnan jätehuoltoviranomaisen toiminnan kustannukset. Kuntaosalla voidaan kattaa vain niitä kuluja, joita kunnalle aiheutuu jätelain 32 §:n mukaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella tuotetuista palveluista, jotka ovat tasapuolisesti kuntalaisten käytettävissä ja joita kunnallinen jätehuoltoyhtiö ei kunnan ja yhtiön välisen sopimuksen mukaan järjestä (esim. risujen tai puutarhajätteen vastaanotto).

Jäteastioiden tyhjennysmaksuilla katetaan jätteen kuormauksen ja kuljetuksen sekä käsittelyn kustannukset, jäteyhtiön hallintokuluja sekä kiinteistöille käyttöön toimitettavien 140–660 litran jäteastioiden hankinta- ja toimituskulut. Aluekeräysmaksuilla katetaan poltettavan jätteen aluekeräysverkoston ylläpidon kustannukset.

Taksa sisältää lisäksi jäteasemamaksut, jätekeskuksen vastaanottomaksut, lisäpalvelumaksut sekä eri maksujen määräytymisperusteet ja maksun laskutuksen periaatteet.

Taksan valmistelu

Jätetaksan luonnos ja taksaehdotukseen sisältyvät maksujen muutokset on valmisteltu yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa. Eri jätehuoltopalveluiden kustannusten laskelmat on tehnyt jätehuoltoyhtiö ja laskelmat perustuvat yhtiön omien palveluiden sekä yhtiön kilpailuttamien palveluiden kustannuksiin. Esitetyt maksut sekä maksujen muutokset perustuvat jätehuoltoyhtiön laatimaan ehdotukseen. Perusmaksun jätelautakuntaosa taksaluonnoksessa määräytyy jätelautakunnan talousarvioesityksen perusteella. Perusmaksun kuntaosat perustuvat kuntien tekemiin esityksiin.

Jätetaksapohjaa on uudistettu itäisen Suomen jätehuoltoviranomaisten yhteistyöhön perustuen. Esitysjärjestystä ja muun muassa yleisten maksuperusteiden esitystapaa on yhtenäistetty eri jätehuoltoviranomaisten taksoissa. Alueellisesti eroavat maksuperustemääritykset sekä maksutason määrittely on tehty Joensuun alueellisen jätelautakunnan toimialueelle sillä vakiintuneen käytännön ja Puhas Oy:n laskelmien perusteella, kuten aikaisempina vuosina.

Taksaesitystä on valmisteltu samaan aikaan kuin jätehuollon palvelutasomäärityksen päivytystä ajalle 2025–2027. Taksaehdotus on laadittu palvelusoesityksen mukaisesti niiltä osin kuin palvelutasoon esitetään muutoksia.

Jätelautakunnan perustamissopimuksen mukaisesti kunnille on varattu mahdollisuus tehdä esityksensä perusmaksun kuntaosasta. Joensuun, Kontiolahden ja Liperin kuntien lausunnot ovat sähköisen kokouksen oheismateriaalina. Kontiolahden ja Liperin kunnat ovat tehneet esitykset perusmaksun kuntaosasta. Kontiolahden kunta on esittänyt kuntaosaksi 10 000 €. Liperin kunta on esittänyt kuntaosaksi 14 000 €.

Joensuun kaupunginhallitus on antanut 30.9.2024 § 318 lausunnon, joka koskee jätetaksan kuntaosaa ja jätelautakunnan talousarviota. Lausunnossa todetaan seuraavasti: "Kuntalaisten maksurasitus ja myös kuntien taloudellinen tilanne huomioiden tavoitteeksi on asetettu, että jätemaksujen kokonaismaksutaso on asiakkaille kohtuuhintainen. Jätetaksan taso on tällä hetkellä ollut hieman vertailukaupunkien (21. suurinta kaupunkia) keskiarvoa korkeampi. Tavoitteena on, että jätemaksun kokonaistasossa edetään suunnitelmallisesti kohti 21. suurimman kaupungin jätehuollon kustannusten keskiarvoa." Kuntaosasta Joensuun kaupunki on todennut, ettei kaupunki järjestä sellaista kuntakohtaista palvelua, jonka kattamiseksi kuntaosaa olisi mahdollista periä.

Kunnallinen jäteyhtiö on maksuesitysten lähtökohdaksi poltettavan jätteen ja biojätteen tyhjennysmaksujen osalta ilmoittanut kuluvan vuoden maksutason säilyttämisen, lukuun ottamatta biojätteen pienastioiden (140–240 l) maksuja, joita taksaesityksessä on laskettu. Jäteyhtiö on ilmoittanut pyrkivänsä toimenpiteellä kohti edellä mainittua Joensuun kaupungin esittämää tavoitetta (C21-kaupunkien

vertailussa jättekustannusten keskiarvoon pääseminen). Jäteyhtiö subventoi siten aiemmin (vuonna 2023) yhtiölle kertyneellä ylijäämällä taksaesityksessä osaa poltettavan jätteen tyhjennysmaksuista sekä 140–240 litran biojäteastioiden tyhjennysmaksuja.

Maksujen ja maksuperusteiden muutokset taksaluonnoksessa

Pääosin maksutaso säilyy vastaavana kuin kuluvana vuonna. Merkittävimmät muutokset ehdotuksessa koskevat perusmaksun jätelautakuntaosan laskutusperustetta, pakkausten tuottajayhteisöjen maksamien hyvitysten huomioimista pakkausjättemaksuissa, 140–240 litran biojäteastioiden pesujen muuttamista erikseen laskutettavaksi, sekä biojätteen ja poltettavan jätteen tyhjennyksestä aiheutuvien kustannusten kattamista osin kunnalliselle jätehuoltoyhtiölle vuonna 2023 kertyneestä ylijäämästä kustannusvastaavan maksurakenteen sijaan. Taksaehdotukseen sisältyy myös muutamia uusia lisämaksuja.

Perusmaksu

Perusmaksun lautakuntaosan laskutusperustetta esitetään muutettavaksi siten, että lautakuntaosa laskutetaan yhdenmukaisella tavalla muuhun perusmaksuun nähden myös asunto-osakeyhtiöiden osalta. Tämä tarkoittaa, että jatkossa myös lautakuntaosa laskutetaan asuuhuoneistojen lukumäärän mukaisesti, kun nykytaksan mukaan se laskutetaan asunto-osakeyhtiöiltä vain yhden kerran. Aikanaan nykymalliin siirryttäessä arvioitiin, että viranomais tehtävät painottuvat pientalo- ja vapaa-ajan asukkaisiin, minkä vuoksi lautakuntaosa kohdennettiin eritoten niiden perusmaksuihin. Nyt esitettävä muutos perustuu siihen, että jätehuoltoviranomaisen tehtävät ovat pääosin lakisääteisiä tehtäviä, joiden kustannusten kattamiseksi maksurasite on perusteltua kohdistaa mahdollisimman tasapuolisesti kaikille kuntalaisille. Muutos pienentää kaikkia perusmaksuja, lisää maltillisesti asunto-osakeyhtiöiden jätemaksukustannuksia, sekä selkeyttää maksumallia ja laskutuksen toteuttamista.

Ehdotuksen mukaan perusmaksut laskevat kokonaisuudessa 16–18 %. Pääosin muutos selittyy perusmaksuun sisältyvän jätelautakuntaosan laskutusperusteen muutoksella. Jätelautakuntaosa, jolla katetaan jätehuoltoviranomaisen toimintakustannuksia, laskee noin 55 % pääasiassa maksun määräytymistavan muutoksen takia ja osin siksi, että aiempina vuosina ylijäämäksi kertyneellä jätelautakuntaosalla suunnitellaan katettavan viranomaisen toimintakuluista 35 000 € vuonna 2025. Jätelautakuntaosalla katettava osuus viranomaisen toimintakuluista on 190 000 €. Perusmaksun perusosa, jolla katetaan jäteyhtiölle aiheutuvia kustannuksia, laskee noin 7 %. Vaarallisten jätteiden jätehuollon, jäteneuvonnan ja asiakasrekisterin ylläpidon sekä poistotekstiilien jätehuollon kustannusten arvioidaan laskevan, mutta jäteasemien ylläpidon ja täydentävän ekopisteverkoston kustannusten arvioidaan nousevan. Perusmaksulla ei kuluvasta vuodesta poiketen varauduta saostus- ja umpisäiliölietteiden jätteenkuljetuksen siirtymiseen kuntayhtiön järjestämäksi, vaan lietejätehuoltoa koskevat kustannukset on tarkoitus kattaa myöhemmin käsiteltäväksi tuotavaan lietetaksaan sisältyvillä maksuilla. Jäteyhtiön perusmaksulla katettavat kustannukset ovat noin 1 300 000 €. Kontiolahden perusmaksuihin sisältyvä kuntaosa säilyy ennallaan ja Liperin perusmaksujen kuntaosa nousee hieman. Maksutaso on laskettu vuoden 2025 talousarvioiden pohjalta.

Lisäksi perusmaksun osalta on poistettu maininta lyhytaikaisen (alle 3 kk) tilapäisen asumisen vaikutuksesta laskutukseen. Tilapäistä asumista on vähän eikä lyhytaikaisen tilapäisen asumisen tarkastelua ei ole perusteltua tehdä vuosittain.

Tyhjennysmaksut

Puhas Oy on esittänyt, että poltettavan jätteen ja biojätteen tyhjennysmaksut pidetään nykytasolla, pois lukien biojätteen pienastioiden (140 l ja 240 l) tyhjennysmaksut, joita lasketaan 18–20 %. Käytännössä jätteenkuljetuksen ja poltettavan jätteen käsittelyn kustannustason nousun vuoksi yhtiö subventoi

polttavan jätteen jätemaksuja (erityisesti 140–660 litran astiat) ja 140–240 litran biojäteastioiden tyhjennysmaksuja aiemmin kertyneestä ylijäämästä.

Polttavan jätteen ja biojätteen kuljetuskustannuksia koskee ajalla 1.1.–31.3.2025 indeksikorotus (2,43 %). Näiden jätelajien osalta alkaa 1.4.2025 uusi kuljetusurakkakausi, joka nostaa jätteiden keräyksen ja kuljetuksen kustannuksia. Uudella urakkakaudella jäteyhtiölle aiheutuvat tyhjennyskustannukset eriytyvät sekä alueittain että jätelajeittain.

Taksaehdotuksessa astioiden tyhjennysmaksut on esitetty eriteltynä kuljetus- ja käsittelyosiin. Näistä käsittelymaksut on ilmaistu kustannusperusteisesti. Polttavan jätteen osalta käsittelymaksuosat nousevat todellisten käsittelykustannusten nousun vuoksi, mutta biojätteen osalta käsittelymaksuosat laskevat. Biojätteen käsittelykustannusten aleneminen perustuu käsittelypalvelun 37 % nykyistä alempaan hintaan 1.1.2025 alken (52,00 €/t, alv 0 %).

Tyhjennysmaksuihin kohdistuvan subvention vuoksi polttavan jätteen maksuissa ei ole esitetty kuljetusmaksun osuuksia. Käsittelymaksun osuudet on sen sijaan esitetty vuosien välisen vertailun mahdollistamiseksi, ja koska jätteenkäsittelystä yhtiölle aiheutuvat kustannukset pysyvät samalla tasolla koko vuoden ajan. Todellisten kuljetuskustannusten laskennassa on otettu huomioon kesken vuoden vaihtuva urakkakausi. Kuljetusmaksuosaan sisältyy myös jäteyhtiön hallinnon kustannuksia sekä jäteastioiden hankinta- ja toimituskulua.

Biojäteastioiden tyhjennysmaksuun ei enää sisälly kahta astiapesua vuodessa, kuten nykyisin.

Pakkausten tuottajayhteisöt ovat lainsäädännön perusteella maksaneet kunnille (kunnalliselle jätehuolto-yhtiölle) korvausta pakkausjätteiden kiinteistökohtaisen keräyksen ja kuljetuksen järjestämisestä. Pakkausjätteet on toimitettu tuottajayhteisöjen määrittämiin vastaanottoterminaaleihin. Jätelainsäädännön mukaan tuottajayhteisöjen hyvitykset on huomioitava jätelajikohtaisesti jätemaksuissa ja hyvitys on kohdennettava asuinkiinteistöiltä tehtävään pakkausjätekeräykseen. Taksaesityksessä on tämän seurauksena nykyisten kaikkia pakkausjätteitä koskevien tyhjennysmaksujen sijaan eriytetty maksut kullekin pakkausjätelajille, ja erikseen asuinkiinteistöjen pakkausjätteille sekä kuntien hallinto- ja palvelukohteiden pakkausjätteille (taulukot 4 ja 5). Tuottajien maksamat hyvitykset ovat hyvin maltillisia. Kuljetusindeksin nousu (2,43 %) vaikuttaa osaltaan kaikkiin pakkausjätteiden tyhjennysmaksuihin. Yleisimpien pienastioiden (140–660 l) maksuja tuottajien maksama hyvitys alentaa kartonkipakkausten osalta 0,81 € ja metallin osalta 0,06 € (alv 0 %). Kuljetuksen indeksikorotus huomioiden lasi- ja muovipakkausten tyhjennysmaksut nousevat muutamilla senteillä.

Lisäpalveluiden maksut, aluekeräysmaksut ja jäteasemamaksut

Jäteastian tyhjennykseen liittyvien lisäpalveluiden sekä muiden palveluiden maksut säilyvät pääosin nykyisellään. Jäteastioiden pesumaksujen perusteet on päivitetty vastaamaan palvelutasoesitystä. Biojäteastioiden pesu ei enää jatkossa sisälly biojätteen tyhjennyspalveluun, vaan astiapesut muuttuvat maksullisiksi. Käytäntö astiapesuihin on lähes vastaava kuin polttavan jätteen astioiden osalta. Vähintään kolmen asuinhuoneiston kiinteistöillä, vähintään kolmen asunnon biojätekimpoissa ja kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä biojäteastiat pestään kunnallisen jäteyhtiön toimesta ilman eri tilausta kaksi kertaa vuodessa kesäkaudella. Astiapesuista laskutetaan taksan mukainen pesumaksu. Kiinteistön haltija voi etukäteen ilmoittamalla perua pesut ja pestä astiat itse. Jäteasetuksen (978/2021) mukaan biojäteastia on puhdistettava vähintään kaksi kertaa vuodessa, jottei jätteen keräyksestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Lisäpalveluissa mainittu astian peruspesun maksu laskee kuluvasta vuodesta 18 % kuljetusurakkakauden vaihtumiseen perustuen.

Jätehuollon palvelutasoesityksen (ajalle 2025–2027) perusteella taksaehdotuksessa on lisäksi poistettu noutopalvelua (suurten jätteiden nouto kiinteistöltä), vaihtolavapalvelua, peräkärryn vuokrauspalvelua sekä mullan ja

kuorikkeen myyntiä koskevat maksut. Näiden palveluiden kysyntä on ollut vähäistä ja painottunut vahvasti Joensuuhun. Puhas Oy:n tekemän tarkastelun perusteella nouto-, vaihtolava- ja peräkärryn vuokrauspalvelua on toimialueen kaikkiin kuntiin saatavilla yksityisiltä markkinoilta.

Lisäksi taksaehdotuksessa esitetään, että jäteraportoinnin osalta ensimmäinen kalenterivuoden raportti sekä laskukopion lähettäminen muuttuvat maksulliseksi. Näiden toimittaminen vaatii manuaalista työtä, joten on perusteltua laskuttaa siitä kohtuullinen maksu (3,99 € alv 0 %).

Paperilaskun osalta esitetään otettavan käyttöön laskutustapamaksu 1,59 € (alv 0 %). Maksulla kannustetaan sähköisen laskutuksen käyttöönottoon ja katetaan laskun lähettämisen kustannuksia.

Aluekeräysmaksuihin tai maksuperusteisiin ei esitetä muutoksia.

Jäteasemamaksuihin ei esitetä muutoksia. Taksa-asiakirjassa on huomioitu kunnallisen jäteyhtiön suunnitelma muuttaa Kontiolahden Uuron jäteasema ns. itsepalveluasemaksi vuoden 2025 aikana. Maksuperusteet on siten määritetty ennen muutosta kuorman tilavuuteen ja muutoksen jälkeen kuorman massaan perustuviksi.

Kaikilla jäteasemilla on vuoden 2024 aikana lopetettu asbestijätteen vastaanottaminen sen käsittelyyn liittyvien työturvallisuus- ja -terveysriskien vuoksi. Kaiken kokoiset asbestijäte-erät on toimitettava Kontiosuon jätekeskukseen Joensuuhun.

Jätekeskuksen vastaanottomaksut säilyvät ennallaan biojätettä lukuun ottamatta. Biojätteen käsittelymaksu laskee 82,34 €/t:sta 52,00 €/t:oon (alv 0 %).

Kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu

Ehdotus kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun eli yrityksille lakisääteisen veloitteen perusteella tarjottavan palvelun tyhjennysmaksuiksi, jätekeskuksen vastaanottomaksuiksi ja pienkuormamaksuiksi jäteasemilla on esitetty taksan liitteessä 1. Maksuihin on tehty päivityksiä kustannusmuutosten perusteella. Biojätteen, poltettavan jätteen ja pakkausjätteiden tyhjennysmaksut pääsääntöisesti nousevat. Biojäteastioiden pesukäytäntöä koskeva muutos vaikuttaa myös toissijaisen jätehuoltopalvelun asiakkaisiin. Maksulliset astiapesut tehdään automaattisesti kaksi kertaa vuodessa, jollei asiakas peru pesuja ja pese astioita itse. Jätekeskuksen vastaanottomaksut nousevat mm. poltettavan jätteen ja rakennusjätteen osalta. Kustannusten nousun vaikutus on perusteltua sisällyttää toissijaisen jätehuollon maksuihin. Jäteasemamaksut sekä jätekeskuksessa vaarallisten jätteiden maksut säilyvät nykytasolla.

Yhteenveto

Taksaehdotuksen vaikutukset kuntalaisten jätekustannuksiin ovat pieniä.

Jätetaksaluonnos asetetaan julkisesti nähtäville ja varataan hallintolain 41 §:n mukaisesti kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuus esittää mielipiteensä valmistelusta. Myös toimialueen kunnille varataan lausuntomahdollisuus taksaluonnoksesta. Taksaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen siihen tehdään tarvittaessa muutoksia ja taksaehdotus on tarkoitus tuoda jätelautakunnalle hyväksyttäväksi loppuvuoden kuluessa.

Esityslistan liitteenä on luonnos jätetaksaksi 1.1.2025 alkaen sekä luonnos taksan liitteeksi 1 (kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun maksut). Jätelautakunnan jäsenille oheismateriaalina on lisäksi Liperin ja Joensuun kunnista saadut lausunnot, Kontiolahden kunnan esitys kuntaosaksi sekä Puhas Oy:n toimittama selvitys maksujen perusteille ja muodostumiselle.

Valmistelija: jätehuolto-suunnittelija

Jätehuoltosuunnittelijan päätösehdotus:
Joensuun alueellinen jätelautakunta päättää

asettaa jätetaksaluonnoksen vuodelle 2025 yleisesti nähtäville ja varata kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiassa.

Jätetaksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävänä Joensuun kaupungin verkkosivuilla 28.10.–22.11.2024. Tieto taksan nähtävänä olosta lähetetään sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat tiedottaa asiasta omilla verkkosivuillaan. Mielipiteet taksaluonnoksesta 2025 tulee esittää 22.11.2024 mennessä.

Lisäksi jätelautakunta varaa toimialueen kunnille sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja Pohjois-Karjalan Ely-keskukselle mahdollisuuden lausunnon antamiseen ja tiedottaa näitä asiasta lausuntopyynnöllä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

JATELK 19.12.2024 § 37
1245/02.05.00.01.02/2024

Luonnos jätetaksaksi 1.1.2025 alkaen on ollut nähtävänä 28.10.–22.11.2024 ja nähtävänä olosta on julkaistu kuulutus Joensuun kaupungin verkkosivuilla. Yhteistoiminta-alueen kuntia, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisia ja Pohjois-Karjalan Ely-keskusta tiedotettiin lausuntopyynnöllä lausunnon antamisen mahdollisuudesta.

Lausunnot ja mielipide

Joensuun kaupunki on antanut lausunnon. Siinä viitataan kaupunginhallituksen aiemmassa lausunnossa (KH 30.9.2024 § 318) esittämään tavoitteeseen edetä jätemaksun kokonaistasossa suunnitelmallisesti kohti 21 suurimman kaupungin jätehuollon kustannusten keskiarvoa. Lausunnossa todetaan, että jätetaksaluonnoksen mukainen esitys noudattaa pääsääntöisesti asetettua tavoitetta. Muutokset, jotka mahdollistavat maksutason maltillisen kehityksen ja osin sen alentamisen, voidaan katsoa hyväksyttäviksi. Liperin kunta on lausunnossaan todennut, ettei sillä ole lausuttavaa asiasta.

Pohjois-Karjalan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus on todennut jätehuollon palvelutasosta antamansa lausunnon yhteydessä, että taksaluonnoksesta jää epäselväksi, voiko biojäteastian osalta perua toinen vuosittaisista pesuista, jos asiakkaan arvion mukaan yksi pesu kesäkauden aikana on riittävä.

Vastine: Jäteastioiden pesemistä koskien on syytä muistaa jäteasetuksen 10 §:n velvoite biojäteastian puhdistamisesta kaksi kertaa vuodessa. Epäselväksi jäänyt astiapesumaksun määrittely voidaan tarkentaa taksaan.

Taksaluonnoksesta on lisäksi vastaanotettu yksi yksityishenkilön mielipide. Siinä on esitetty vaatimus jätetaksasta kuuluttamisesta hallintolain 41 § mukaisesti, ja että kuulutus tulisi tehdä lehti-ilmoituksella ja ilmoitustaululla. Lisäksi esitetään muita vaatimuksia (mielipiteen kohdat 1–9), jotka suurelta osin eivät liity käsiteltävänä olevaan kunnan jätetaksan valmisteluun ja sen hyväksymiseen.

Vastine: Jätelain 79 §:n mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta jätetaksan hyväksymistä koskevan asian käsittelyssä säädetään hallintolain 41 §:ssä.

Hallintolain 41 §:n mukaan jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Luonnoksessa jätetaksaksi 1.1.2025 alkaen jätemaksujen suuruuteen ja maksuperusteisiin esitetyt muutokset eivät ole erityisen merkittäviä. Maksutaso pysyy esityksen mukaan pääosin samalla tasolla kuin kuluvana vuonna. Valmistelun perusteella jätetaksaa koskevalla päätöksenteolla ei katsota olevan hallintolain 41 §:ssä tarkoitettua huomattavaa vaikutusta, mutta yleisen kuntalaisten tiedottamista koskevan sääntelyn (esim. Kuntalain 29 §) perusteella asiassa on varattu kuntalaisille mahdollisuus tutustua asian valmisteluun ja ilmaista siitä mielipiteensä. Kuntalain 108 §:n nojalla kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne yleisessä tietoverkossa sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla. Kun jätetaksan maksut tai maksuperusteet eivät ole merkittävästi muuttumassa, ei tarvetta muunlaiseen kuin verkkotiedottamiseen ole ollut.

Mielipiteessä esitettyjen muiden jätetaksaa sivuavien vaatimusten osalta todetaan, että taksa on valmisteltu jätelaissa kunnan jätetaksaa koskevia säännöksiä noudattaen. Mielipiteessä esitettyä sopimusta jätehuollosta ei voida edellyttää, koska asuinkiinteistöjen kuuluminen kunnan jätehuollon piiriin perustuu suoraan lainsäädännön velvoitteisiin. Taksan mukaisten maksujen on jätelain 78 §:n mukaan mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Taksa on laadittu siten, että maksutaso olisi kohtuullinen eri jätelajeissa. Jätelaissa ei säädetä, että taksan maksujen tulisi perustua aiheuttamisperusteeseen. Perusmaksu sen sijaan on määritetty jätelain 78–79 §:n perusteella.

Lausunnot (3 kpl) ja mielipide ovat liitteenä.

Asian jatkovalmistelu

Aiempaa asian käsittelyä 24.10.2024 täydennetään tarkentaen, että taksaluonnoksessa asuinkiinteistöjen pakkausjätemaksuja määritettäessä on pakkausten tuottajayhteisöjen kunnille (eli kunnalliselle jätehuoltoyhtiölle) maksamat materiaaliikohtaiset hyvitykset otettu huomioon aikaväliä 1.7.–31.12.2023 koskevan toteumaan perustuvan korvauksen mukaisesti. Jatkossa tuottajayhteisöjen hyvitykset otetaan huomioon koko kalenterivuoden toteuman perusteella. Tuottajayhteisöjen korvausvelvoite käynnistyi 1.7.2023 alkaen.

ELY-keskuksen huomion perusteella on taksan taulukossa 6 olevaa jäteastian pesumaksun määrittelyä on tarkennettu siten, että biojäteastian pesuista voi perua vain yhden tai tilata vain yhden pesun. Tällöin toinen astian puhdistuskerta jää kiinteistön haltijan järjestämisvastuulle.

Lausuntojen ja mielipiteen perusteella taksaluonnokseen ei ole tehty muita muutoksia.

Jätetaksan perusteella ollaan uutena maksuna ottamassa käyttöön laskutustapamaksu paperilaskun lähettämisestä (taksan taulukko 8). On kohtuullista, että kaikkia paperilaskutuksen piiriin kuuluvia eli kirjeitse lähetettävän laskun vastaanottajia tiedotetaan laskutustapamaksusta ennen sen käyttöönottoa. Näin asiakkailta on mahdollisuus tehdä e-laskusopimus ennen lisämaksun soveltamista. Koska taksan hyväksyminen on mahdollista vasta aivan vuoden lopussa, ei kaikkia asiakkaita ehditä tiedottaa ennen taksaan perustuvan laskutuksen käynnistymistä. Laskutusrytmi ja siten ensimmäisen laskun ajankohta eroavat asiakasryhmittäin. Tämän vuoksi Puhas Oy:n on järjestettävä asiakaskohtainen tiedotus laskutustapamaksun käyttöönotosta siten, että kukin paperilaskutuksen piiriin kuuluva asiakas on saanut tiedon uudesta maksusta ennen sen käyttöönottoa kyseisen asiakkaan kohdalla. Tiedotus voidaan tehdä laskun yhteydessä olevana viestintänä tai erillisellä asiakaskohtaisella tiedotteella.

Tiedottamisen jälkeen maksua aletaan soveltaa kyseisen asiakkaan kohdalla, mikäli laskut lähetetään edelleen kirjeitse. Taksaluonnoksen 17 §:ää Voimaantulo ja voimassaolo on täydennetty laskutustapamaksun soveltamiskäytännön määrittelyllä.

Esityslistan julkaisemisen jälkeen jätetaksaluonnokseen (liite 4) ja kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun maksut sisältävään taksan liitteeseen 1 (liite 5) on vielä tehty teknisluonteisia korjauksia, jotka esitellään kokouksessa. Hyväksyttäväksi esitetään 19.12.2024 päivätyt luonnokset.

Valmistelija: jätehuoltosuunnittelija

Jätehuoltosuunnittelijan päätösehdotus:
Joensuun alueellinen jätelautakunta päättää

hyväksyä jätetaksan liitteiden 4 ja 5 mukaisesti.

Taksan taulukossa 8 olevaa laskutustapamaksua paperilaskusta sovelletaan kunkin asiakkaan kohdalla vasta sen jälkeen, kun asiakasta on tiedotettu maksun käyttöönotosta etukäteen paperilaskun yhteydessä tai muulla tiedotekirjeellä.

Jätetaksa tulee voimaan 1.1.2025 mahdollisesta asiaa koskevasta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.